C/2023/407

23.11.2023

P9_TA(2023)0084

Tuneesia: hiljutised rünnakud väljendus- ja ühinemisvabaduse ning ametiühingute vastu, eelkõige ajakirjanik Noureddine Boutari juhtum

Euroopa Parlamendi 16. märtsi 2023. aasta resolutsioon hiljutiste rünnakute kohta väljendusvabaduse, ühinemisvabaduse ja ametiühingute vastu Tuneesias, eelkõige ajakirjanik Noureddine Boutari juhtumi kohta (2023/2588(RSP))

(C/2023/407)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse kodukorra artikli 144 lõiget 5 ja artikli 132 lõiget 4,

A. arvestades, et president Kais Saied on alates 25. juulist 2021 valitsenud riiki üksi, olles saatnud laiali valitsuse ja parlamendi, tühistanud 2014. aasta põhiseaduse ning vabastanud ametist sõltumatu kõrge valimisorgani, kõrgeima kohtunõukogu, kõik kohalike omavalitsuste nõukogud ja 57 kohtunikku;

B. arvestades, et 13. veebruaril 2023 vahistasid terrorismivastased üksused poliitilistel põhjustel ja alusetute väidete põhjal Tuneesia suurima sõltumatu raadiojaama direktori Noureddine Boutari ja veel kümmekond opositsiooni esindajat, sealhulgas Chaima Issa, Issam Chebbi, Ghazi Chaouachi, Khayam Turki ja Jaouhar Ben Mbareki; arvestades, et sõjaväekohus määras ajakirjanikule Salah Attiale kolmekuulise vanglakaristuse ja terrorismivastane kohus mõistis ajakirjaniku Khalifa Gasmi aastaks vangi; arvestades, et 24. veebruaril 2023 korraldas politsei läbiotsimise ajalehe OneTN toimetuses; arvestades, et vahistatud ajakirjanikud kuulutati terroristideks ja reeturiteks;

C. arvestades, et mitmed presidendi dekreedid on kahjustanud demokraatlikke institutsioone, õigusi ja vabadusi, sealhulgas küberkuritegevuse dekreetseadus nr 54, millega kehtestatakse valeuudiste levitamise eest viieaastane vanglakaristus;

D. arvestades, et rändajaid Sahara-tagusest Aafrikast on vääriti süüdistatud, justkui püüaks nad tuneeslasi demograafiliselt asendada, ning seepeale on neid rünnatud;

E. arvestades, et 31. jaanuaril 2023 vahistati ametiühingu esindaja Anis Kaabi, üle 36 ametiühinguliikme anti streikimise eest kohtu alla, Euroopa Ametiühingute Keskliidu peasekretär Esther Lynch saadeti 23. veebruaril 2023 Tuneesiast välja ja kuue ELi riigi ametiühingutel keelati riiki siseneda;

F. arvestades, et valitsusväliseid organisatsioone käsitlevas seaduseelnõus nähakse väidetavalt ette, et valitsusvälised organisatsioonid peavad saama tegutsemiseks valitsuse eelneva heakskiidu ja välisrahastamiseks keskpanga heakskiidu;

1. nõuab tungivalt, et Tuneesia ametivõimud vabastaksid viivitamata Noureddine Boutari ja kõik teised meelevaldselt kinni peetud isikud, sealhulgas ajakirjanikud, kohtunikud, juristid, poliitilised aktivistid ja ametiühinguliikmed, nagu Anis Kaabi, ning austaksid väljendus- ja ühinemisvabadust ning ametiühingute ja töötajate õigusi kooskõlas Tuneesia põhiseaduse ja rahvusvaheliste lepingutega, samuti ILO konventsioonidega; mõistab hukka Euroopa Ametiühingute Keskliidu peasekretäri Esther Lynchi väljasaatmise ja rahvusvahelise ametiühingute solidaarsuse kriminaliseerimise, mis on jõhker rünnak UGTT ja ülemaailmse ametiühingupoliitika vastu;

2. kutsub Tuneesia valitsust üles tagama sotsiaaldialoogi, austama kollektiivlepinguid ja võtma meetmeid elukalliduse kriisi lahendamiseks;

3. on sügavalt mures, et president Kais Saied on võtnud autoritaarse suuna ja püüab Tuneesia rasket sotsiaal-majanduslikku olukorda ära kasutada, et riigi ajalooline demokraatiale üleminek tagasi pöörata; nõuab seetõttu, et kodanikuühiskonna jätkuv mahasurumine lõpetataks;

4. nõuab tungivalt, et ametivõimud ennistaksid viivitamata ametisse kohtunikud, kes meelevaldselt vallandati, tühistaksid kõik kohtusüsteemi sõltumatust kahjustavad meetmed ja lõpetaksid sõjaväekohtute kasutamise tsiviilelanike vastutusele võtmiseks; mõistab hukka asjaolu, et ametivõimud keeldusid täitmast halduskohtu korraldust ennistada 49 kohtunikku ametisse;

5. nõuab tungivalt, et komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja liikmesriigid mõistaksid inimõiguste olukorra järsu halvenemise avalikult hukka; rõhutab, et ELi konkreetsed toetusprogrammid justiits- ja siseministeeriumile tuleks peatada; kutsub ELi delegatsiooni ja liikmesriike üles jälgima poliitilisi kohtuprotsesse ja neis osalema ning pidama kodanikuühiskonnaga korrapärast dialoogi;

6. tuletab meelde, et esindusinstitutsioonide säilitamine on riigi arengu jaoks äärmiselt oluline; väljendab sügavat muret valitsusväliste organisatsioonide seaduse pärast; rõhutab, kui tähtis on kaasav riigisisene dialoog ning vaba ja tugev kodanikuühiskond, sealhulgas Nobeli preemia pälvinud riigisisese dialoogi nelik, eelkõige Tuneesia töötajate keskliit (UGTT);

7. mõistab teravalt hukka president Kais Saiedi rassistlikud avaldused Sahara-taguse Aafrika rändajate vastu ja neile avaldustele järgnenud rünnakud; kutsub ametivõime üles järgima rahvusvahelisi ja riiklikke õigusakte, eelkõige seadust 50-2018 rassilise diskrimineerimise vastu;

8. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Euroopa välisteenistusele, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ning Tuneesia presidendile, valitsusele, ja rahvaesindajate kogule.